

KÖNYVISMERTETŐ

INNOVÁCIÓBARÁT KORMÁNYZÁS MAGYARORSZÁGON

A regionális innovációs
fejlesztéspolitika kihívásai.

Szerk. Gál Zoltán.

Regionális Kutatások Intézete
Pécs, 2013¹

Az innováció egyfajta hívószóvá emelve, Schumpeter (1934) óta egy kreatív ötletből születő folyamatot jelöl, amely megvalósítja az ötletet. Az innováció a globalitás következtében sajátosan globális/lokális ügy, európai vélemények szerint (Ernst & Young) Európa nem költ eleget kutatás-fejlesztésre. Minden ország jövője szempontjából elsődleges, hogy versenyképességét mennyire tudja javítani és tartani, ezért nem meglepő, hogy az innováció az elmúlt években kulcsfontosságú politikai elem lett. Az innováció többféle megközelítésben él, a második modernizáció felfogásában (Garai László) az innovációt az ember-gép rendszerre értelmezzük, amelynek különböző szervezeti feltételei vannak. Sajnálatos, hogy többségében egyfajta misztifikációs csúcsértelmezési mechanizmus övezi az innovációt. Véleményünk szerint a tudásintenzív szférát meghaladóan az innováció a kevésbé tudás/technológia igényű termelési és szolgáltatási kört is magába foglalja. Ezért az innovációs (szervezeti, technológiai, termék, folyamat) folyamatok menedzselése, a hozzá szükséges kapcsolatrendszer megteremtése, a jogi háttér biztosí-

tása és a finanszírozási források és kapcsolódó pályázatok alakítása kormányzati tevékenység is, mint erre a most megjelent Befektetés a jövőbe című kormányzati stratégia is példa.

A hat pécsi, akadémiai kutató tanulmányát tartalmazó kötet az innovációs kormányzás szélesebb horizontú elemzését adja. Időszerűen, mert a magyar kormány most fogadta el az évtized végéig szóló Nemzeti Kutatás-fejlesztési és Innovációs Stratégiát, melynek egyik célja, hogy az évtized végére Magyarországon a kutatás-fejlesztésre fordított összeg emelkedjen. Ma a ráfordítások közel kétharmadát a vállalati szektor adja, és ezt az irányt a kormány a jövőben is meg kívánja tartani. A „Befektetés a jövőbe” kormányzati innovációs stratégia az EU 2020 célkitűzés keretében elsődlegesen azt vállalta, hogy a jelenlegi 1,2%-os GDP-arányos K+F-költést 2020-ra 1,8%-ra, 2030-ra pedig 3%-ra emeli. A kormány a magyar gazdaságot három átfogó cél mentén igyekszik dinamizálni.

Egyrészt nemzetközileg versenyképes tudásbázisok kialakítására törekszik, másrészt intenzív tudásáramlást szeretne elérni, harmadrészt a tudásfelhasználást akarja hatékony módon kezelni. Ez utóbbi esetében fókuszálna a kormány – többek között – az innovatív kis cégekre. Az állam erre a lehetőségre úgy tekint, hogy később ezek a vállalkozások munkahelyeket és nyereséget generálnak, ezért a befektetés megtérül. A kormány abban segít, hogy egy start-up ökoszisztémát épít fel. A kötet egy TÁMOP-kutatás nyomán bemutatja az innovációirányítás elméleti keretrendszerét és az irányítási (governance) modell innovációs

intézményrendszerre történő alkalmazhatóságát. A kérdéskört az intézményi-közgazdasági megközelítések mellett kormányzástudományi és tudásszociológiai keretrendszerbe ágyazza.

Az egyes tanulmányok: *Bodor Ákos* „Mivel van baj?” – A társadalmi kontextus megjelenése az innovációs szakemberek problémaérzékelésében és *Az innovációt körülvevő társadalmi kontextus néhány elemének vizsgálata*, *Gál Zoltán* *Az „innovációbarát kormányzás”-kutatás céljai és módszertana – Bevezetés és Az innovációs kormányzás szakpolitikai vetületei – Az innováció központi és regionális irányítása Magyarországon*, *Grosz András* *A regionális szint lehetőségei a hazai innovációpolitika alakításában*, *Páger Balázs* *A dél-dunántúli regionális innovációs rendszer fejlődése – a regionális innovációs stratégia utóélete*, *Pálné Kovács Ilona* *Tudás, innováció, kormányzás*, *Zsibók Zsuzsanna* – *Gál Zoltán* *Az egyetemek szerepvállalása a regionális innovációs rendszerekben és az innovációs kormányzásban*. A mellékletekben a/ Interjú kérdéssor az innovációs rendszer szereplői részére, b/ Interjú kérdéssor az innovációs rendszeren kívüli közpolitikai és civil szereplők részére, c/ A gazdasági attitűdöket vizsgáló kérdőíves felmérés állnak rendelkezésre.

A kötetből kitűnik, hogy az innovációpolitika nem autonóm, és a hazai innovációs eseteket vizsgálva, azok innovációs aktivitásának eddig kevés köze van a kormányzat(ok) innovációs stratégiájához. Az innovációt az egyes személyek kreativitása, munkakultúrája, a piaci le-

hetőségeket és kockázati arányokat kezelni tudó képességei tartják fenn, kihasználva az esetleges kormányzati támogatásokat. A személyhez fűződő innovációs készségekbe vetett reményt némileg árnyalja, hogy egy felmérésben nyolcszáz megkérdezett (20-35 éves) pályaválasztó közül az alkalmazotti létet 45 százalék vállalná, ami kockázatkerülő magatartásra utal. Mindezen túl, a kötet hét régióra kiterjedő, 28 strukturált kérdőíves stakeholder interjú, illetve két fókuszcsoportos felmérés eredményeinek felhasználásával részletes keresztmetszeti áttekintést nyújt az innovációval kapcsolatos állapotról. A szerzők örömmel állapítják meg, hogy a számtalan ellentmondás ellenére kialakulóban van egy máso-

dik menedzsergeneráció, amelyik készségeiben, attitűdjében is jobban képes alkalmazkodni az innovációs kihívásokhoz. Pozitív elmozdulásokat tapasztalnak a regionális vagy inkább a helyi, nagyvárosi együttműködésekben, az önkormányzatok szerepvállalásában, illetve az egyetemi szféra innovációs profiljának megerősödésében. „A kutatások eredményei bizonyítják, hogy az innovációs teljesítmény összefügg a kormányzás általános teljesítményével és a kormányzási rendszer nyújtotta feltételekkel” – hangsúlyozzák a szerzők. A kormányzat az S3 – Smart Specialization Strategy (intelligens szakosodás) szellemében a sokoldalú fejlesztés irányába tett lépéseket, illetve folytatja azokat.

A vállalkozások számára az innováció nem egyszeri aktus, hanem a verseny, a meg- és fennmaradás szükségszerű folyamata. A kötet újabb hozzájárulás az innováció értelmezésén túli, gyakorlati fenntartásához.

Krisztián Béla

Endnotes

¹ INNOVÁCIÓBARÁT KORMÁNYZÁS MAGYARORSZÁGON. A regionális innovációs fejlesztéspolitikai kihívásai. Szerkesztette Gál Zoltán. Szerzők: Gál Zoltán, Bodor Ákos, Grosz András, Páger Balázs, Pálné Kovács Ilona, Zsibók Zsuzsanna. ISBN 978 963 9899 61 2. A kutatást és a kötet megjelentetését az OTKA támogatta (pályázati azonosító 81785). MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont Regionális Kutatások Intézete Pécs, 2013.

E SZÁMUNK SZERZŐI

PIRICZ Noémi, PhD-hallgató, Dunaújvárosi Főiskola; **HONG, Seock-Jin**, PhD, professzor, BEM Bordeaux Management School, KEDGE Business School (Franciaország); **Dr. MANDJÁK Tibor**, PhD, egyetemi docens, BEM Bordeaux Management School, Ecole de Management de Normandie (Franciaország) és Budapesti Corvinus Egyetem; **VÁN Hajnalka**, egyetemi tanársegéd, Szegedi Tudományegyetem; **STOCKER Miklós**, egyetemi tanársegéd, Budapesti Corvinus Egyetem; **REIKLI Melinda**, PhD-hallgató, Budapesti Corvinus Egyetem; **Rossen TKATCHENKO**, PhD-hallgató, Budapest Corvinus Egyetem; **Dr. KRISZTIÁN Béla**, egyetemi docens, Pécsi Tudományegyetem

C O N T E N T S

PIRICZ, Noémi – Seock-Jin HONG – MANDJÁK, Tibor Affects of Transaction cost and Social Exchange Constructs on trust In supply chain relationship	2	STOCKER, Miklós Dematerialization in value creation	44
PIRICZ, Noémi Investigation of trust affecting factors in business relationships	14	REIKLI, Melinda Agency theory problems behind the fall of shopping centers	54
VÁN, Hajnalka System of the environmental benefits	30	Rossen TKATCHENKO the use of methane as automotive fuel – a step to sustainable economy?	69
		Book review	78

VEZETÉSTUDOMÁNY